

[Statsministeren.]

Hovedsproget, men Dansk skal læres godt og omhyggeligt, og Dansk kan lige saa vel som Færøsk anvendes i offentlige Forhold. Og i § 12 staar der, at der anerkendes et særligt færøsk Flag. Rigsmyndighederne anvender selvfølgelig altid Dannebrog, og paa Land skal der være Ret for private — saavel Personer som Selskaber, Foreninger og Institutioner — til at anvende Dannebrog. Men i øvrigt er Bestemmelserne om det færøske Flags Anvendelse paa Færøerne og paa Skibe, der er indregistreret paa Færøerne, et Særanliggende.

Jeg vil gerne gøre et Par Bemærkninger om disse Punkter.

Er man sammen med Færinger, kan man ikke undgå at faa et levende Indtryk af deres Kærlighed til deres Hjemstavn, deres Samfølelse med den Natur, de er opvokset i, og som selvfølgelig præger dem. Forstaaelsen af deres eget nationale Særpræg, af deres eget Sprogs Værdi er vokset frem gennem Tiderne. Selv de, der er gaaet stærkest i Brechen for Samhørighedsforholdet til os hernede, føler sig som Færinger og er stolte heraf. Jeg vil gerne her sige som min Opfattelse, at dette er Følelser, som vi alle maa kunne forstaa og værdsætte, og jeg ser intet som helst danskfjendtligt heri. Jeg har jo da ogsaa Lov til at pege paa, at Udviklingen af det færøske Skriftsprog ingenlunde er sket uden Medvirken fra dansk Side. Og ingen Færing vil lægge Skjul paa, at der ogsaa i den særlige færøske Kultur er et stærkt Islæt af dansk; tænk blot paa de saa forunderligt og værdifuldt bevarede Sange til den færøske Folkedans. Kun med Glæde har vi hernede kunnet se det færøske Aandsliv udvikle sig og faa Luft under Vingerne. Vi glæder os over den færøske Digtekunst. Vi glæder os, naar vi ser færøske bildende Kunstnere naa frem i Lyset og give os Del i deres Hjemstavns Natur og Sind. Og at baade Kunstneren og Digteren udfolder sig rigest paa sit Hjemland og sin Barndoms Sprog og i sin Hjemstavns Billeder, kan der da ikke være Tvivl om. Man kan vist sige, at Sprogstriden paa Færøerne allerede er bragt til Afslutning. Men det færøske Sprog faar her sit helt officielle Stempel, og Spørgsmaalet om at lære Dansk vil ikke være et politisk Spørgsmaal, men et Spørgsmaal for Færingerne om at være rustede til videre Uddannelse og til at komme i Forbindelse med den store Verden gennem Landet her som Udfaldsport.

Anerkendelsen af det særlige færøske Flag har nok været det, som for de fleste har rejst de største Vanskeligheder. Det har

været svært for adskillige hernede paa denne Maade at opgive gamle Dannebrog som hele Rigets Symbol, der burde vaje fra alle Rigets Skibe overalt i Verden. Og der har ogsaa været ærlige Færinger, for hvem det faldt tungt at gaa med til det særlige færøske Flag, der dog i et vist Omfang stiller dem noget fjernere fra den rød-hvide gamle Korsfane. Saa meget stærkere maa Anerkendelsen af det færøske Flag føles som en udstrakt Haand til dem, for hvem det føltes ønskeligt ogsaa paa denne Maade at faa det officielle Stempel sat paa den nationale færøske Særstilling.

Saa skal jeg endnu med Hensyn til selve Lovforslaget nævne, at alle nu paa Færøerne gældende Bestemmelser, der ikke strider mod denne Lov, forbliver i Kraft, indtil de ændres eller ophæves af rette Myndighed. Det er klart, at der, naar denne Lov er vedtaget og stadfæstet, skal foregaa adskilligt, inden Nyordningen kan gennemføres. Allerførst skal jo det færøske Landstyre etableres. Og Gennemførelsen maa saa i vidt Omfang komme stykkevis efter Forhandlinger paa mange Punkter.

§ 14 indeholder den allerede ved den færøske Folketingsvalglov gennemførte Ordning, hvorefter Færøerne nu har to Repræsentanter i dette høje Ting.

Endelig har § 15 Bestemmelserne om Rigets øverste Repræsentant paa Øerne. Amtmandsembedet nedlægges og erstattes med en Stilling som Rigsombudsmand, som er Leder af Rigets Administration paa Øerne. Han har i Embeds Medfør Adgang til Lagtinget og til at deltage i Forhandlinger om alle Fællesanliggender, men uden Stemmeret.

Og endelig skal jeg tilføje følgende: Som Bilag til Bemærkningerne til Lovforslaget er aftrykt Regerings- og Rigsdagsdelegationens Forslag af 16. Juli 1947, som fik Tilslutning fra Repræsentanterne for Sambandspartiet, det gamle Selvstyrepartis og Socialdemokraternes Repræsentanter i den færøske Delegation og senere det af disse Partier dannede Flertal i Lagtinget. Til dette Forslag var knyttet nogle Udtalelser i 4 særlige Punkter, heraf er Punkt 2 allerede gennemført, men jeg vil blot for Fuldstændighedens Skyld udtale, at de i de nævnte Punkter fremsatte Udtalelser selvfølgelig stadig staar ved Magt.

Ja, man kan maaske sige, at Vejen har været lang og træls, men er det egentlig saa underligt?

Da Krigen kom og Landet hernede blev besat af Tyskerne, var Forbindelsen afskåret, og der maatte laves en midlertidig